

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Sehmes Uca
Feleknas UCA

Batman Milletvekili

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (DİSK) bağlı araştırma birimi DİSK-AR tarafından hazırlanan "İşsizlik ve İstihdamın Görünümü Raporu" yayımlamıştır. DİSK-AR'ın raporuna göre, son bir yıldaki geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 28,87'ye yükselmiştir. İşsiz sayısı ise 10 milyon 382 bine çıkmıştır. Kadın işsizliği (geniş) yüzde 37,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ise geçtiğimiz günlerde 2020 yılının kasım ayına dair işgücü istatistiklerini kamuoyu ile paylaşmıştır. COVID-19 salgınının gölgesinde geçen 2020 yılında işsizlik oranı Kasım 2020'de Türkiye genelinde yüzde 12,9 olarak açıklanmıştır. Verilerin işaret ettiği en önemli sonuçlardan biri ise kadınların işgücüne katılma oranlarında yüzde 3'ü aşan bir düşüş göstermesi. İşgücüne katılan kadınların yüzde 15'i ise iş bulamamaktadır. Yıllara göre iş bulma ümidi olmayan kadın nüfusunun değişimine bakıldığında, yüzde 171 artışla 805 bine yükseldiği görülmektedir. Türkiye'de kadına biçilmeye çalışılan toplumsal rol, kadınların emek piyasasında erkeklere göre daha zor iş bulmasına neden olmaktadır. Kendilerine biçilen rol nedeniyle kadınlar, ev ve aile işlerini beraber yürütecekleri işler aramakta, bu ise kadınların güvencesiz ve esnek çalışmalarına neden olmaktadır. Bu cendereyi kırmaya çalışan eğitimli kadın işgücü ise ayrımcılığa maruz bırakılmakta ve kadınlar erkeklere göre daha zor iş bulabilmektedirler. Eksik istihdam olarak nitelenen bu sorun, istihdam ve eğitim politikalarındaki sorunlardan kaynaklanmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Kadınların, insana yakışır ve güvenceli işlerde istihdam edilebilmeleri için, eşitlik prensibiyle, gerçek bir kadın istihdam programı oluşturulması için herhangi bir çalışmanız bulunmakta mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 2- Eksik istihdam olarak nitelenen bu sorunları ortadan kaldırmaya yönelik istihdam ve eğitim politikalarınız mevcut mudur? Söz konusu politikalar mevcutsa bunlar nelerdir?
- 3- Türkiye’de işyerinde ücret eşitsizliğinin kadınların işgücüne katılmasının önünde bir engel olduğu, yapılan birçok araştırma ile ortaya çıkmaktadır. Cinsiyetler arası ücret eşitsizliğini tespit etme ve önlemeye dair mekanizmalarınız mevcut mudur? Mevcutsa bunlar nelerdir?
- 4- Kadınların işgücüne katılmasının önünde cinsiyetçi önyargılar ve ayrımcılık, erkek egemen cinsiyet rolleri, bakım ve ev içi emeğin kadınlar tarafından üstlenilmesi, kadınların çoğunlukla güvencesiz ve düşük ücretli işlerde çalışabilmeleri gibi engeller vardır. Kadınlar için eşit çalışma koşulları oluşturacak hizmetleriniz mevcut mudur?
- 5- İşyerinde mobinge maruz kaldığı için işsiz kalan kadın sayısı kaçtır? İşyerinde mobingi engellemeye yönelik çalışmalarınız mevcut mudur? Mevcutsa bu çalışmalar nelerdir?
- 6- Covid-19 krizinin kadın istihdamı üzerindeki etkileri ve salgınla mücadele kapsamında geliştirilen politikalar toplumsal cinsiyet boyutuyla değerlendirilmekte midir?
- 7- Kayıt dışı çalışma biçimleri; İşsizlik Fonu veya Kısa Çalışma Ödeneği kapsamının da dışında tutulduğundan mevsimlik tarım işçilerinden ev işçilerine dek birçok kesim neredeyse hiçbir geliri olmadan açlıkla karşı karşıya bırakılmıştır. Bu bakımdan, salgınla iş ve gelir kaybına uğrayan kadınlar için özel önlemler geliştirilecek midir?
- 8- Çalışma ve yaşam koşulları açısından salgından en ağır etkilenen ve güvencesizler arasında olan düzenli veya düzensiz göçmen kadın işçilere yönelik ekonomik ve sosyal destek sağlanması planlanmakta mıdır?
- 9- Kadınların; salgına karşı alınan parasal önlemlerden, mali teşvik paketlerinden ve ek sosyal yardım düzenlemelerinden ne ölçüde yararlandıklarına ilişkin istatistiki bir çalışma var mıdır? Böyle bir çalışma mevcut değilse, yapılacak mıdır?
- 10- Türkiye genelinde son bir yılda işsizlik maaşı başvuru sayısı kaçtır? Bunun ay, il ve cinsiyet bazında dağılımı nedir?